

'תכנית שיבולים' - התכנית להשתלבות צעירים עם מוגבלות במכינות קדם-צבאיות מציגה:

חוברת ארגוני המשך - צה"ל ושירות לאומי

חניכים מדריכים ומשפחות יקרות,
בחוברת הבאה מפורטים ארגונים הרלוונטיים עבורכם בבחירת תכנית המשך לאחר המכינה, בהקשר לשירות בצה"ל/שירות לאומי.
מטרת החוברת היא הנגשת המידע ואין האמור בחוברת זו מהווה תחליף לייעוץ מקצועי. במידה ונדרש ייעוץ, יש לפנות לגורם המקצועי המתאים.

למידע נוסף- אתם מוזמנים לפנות לרכזת בוגרים

בהצלחה!!!

צה"ל

אבני דרך לחיים

- **תיאור התכנית:** התכנית מציעה ליווי אישי ותיווך בכל תהליכי החיול (צו ראשון, מבחנים פסיכוטכניים, ראיונות אישיים, קבלת הפטור ויצירת קשר עם מדור מתנדבים בצה"ל, תהליך השיבוץ, הכנות למסגרת הצבאית והשתלבות בבסיס). כמו כן, התכנית מציעה ליווי במהלך השירות עצמו (דילמות וקשיים, יצירת קשרים עם שאר החיילים, קשר עם המפקד/מש"קית ת"ש ועוד).
- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** צעירים בספקטרום האוטיסטי (אספרגר/PDD/PDD-NOS) טרם קבלת הפטור מצה"ל/לאחר קבלת הפטור ולקראת תהליך ההתנדבות/גיוס לצה"ל או שכבר משרתים ביחידות השונות, בכל רחבי הארץ.
- **פרטי התקשרות:** מנהלת התכנית - יעל סמו - 052-561-1014, yaels@avneiderech.org.il

גוונים - "שילוב מנצח"

- **תיאור התוכנית:** שילוב מנצח הינה תוכנית הכנה וליוי לצה"ל עבור בני נוער עם מוגבלות. התכנית מאפשרת ליווי והכנה לבני נוער אלו משלב טרום הגיוס, דרך השירות הצבאי ועד לשחרור. מודל העבודה של התכנית מסייע ליצירת התנאים המרביים לשירות משמעותי ומיטיבי ובכך לתרומה אמיתית לצה"ל.
מעני התכנית:
 - קורס הכנה לצה"ל: מפגשים קבוצתיים חווייתיים הכוללים - פעילויות אתגריות (שבוע הישרדות, שייט, קיאקים, אופניים ושדאות) והכרות עם הצבא (ביקורים בבסיסי צה"ל, מפגשים עם מפקדים, שבוע גדני"ע).
 - ליווי אישי בתהליך המיון והקליטה לצה"ל.
 - סיוע בשיבוץ בתפקידים משמעותיים.
 - ליווי אישי וקבוצתי במהלך השירות הצבאי ועד לשחרור.
 - הכנה לשחרור וחיבור לתוכניות ומסגרות המשך.
- **שותפים:** משרד החינוך, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, משרד הביטחון, צה"ל, המוסד לביטוח לאומי, עמותת 'אשלים' מיסודו של ג'וינט ישראל, עמותת 'אתגרים'.
- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** בני נוער מכל רחבי הארץ בגילאי 16-21, בעלי מוגבלות פיזית, חושית (ראייה, שמיעה) או לקויות למידה מורכבת. מעוניינים לשרת שירות משמעותי בצה"ל ועשויים לקבל פטור משירות צבאי.
- **פרטי התקשרות:** מנהלת התכנית - גיתית הרלב - gititharlev@gmail.com, 0546689067.

חיבורים

- **תיאור התכנית:** תוכנית הכנה וליוי לשירות בצה"ל המיועדת לנערים ונערות שאובחנו על הספקטרום האוטיסטי בתפקוד גבוה/אספרגר וקיבלו אישור על ידי צה"ל לשרת כמתנדבים. התוכנית מתאימה לנערים ונערות שרוצים להשתלב בצבא וזקוקים להכנה לשירות ולליווי במהלכו. ההכנה מתקיימת במסגרת קבוצתית ונמשכת כ-3 חודשים הכוללים מפגשים סדנאיים דו-שבועיים, שבמהלכם נעשית הכנה לראיונות עם מפקדים, היכרות עם אורח החיים ועולם התוכן הצבאי וכן למידה תוך התנסות במיומנויות החברתיות העיקריות הנדרשות בסביבת העבודה הצבאית. במהלך ההכנה נשלחים המשתתפים לראיונות למטרות שיבוץ בתפקידים בצבא לפי היכולת האישית. המסגרת הקבוצתית ממשיכה לפעול גם לאחר הגיוס ומהווה מסגרת לתמיכה ולהתמודדות עם בעיות שעשויות לצוץ במהלך תקופת ההסתגלות הראשונית במהלך השירות. במקביל, עוברים המפקדים ביחידות הרלוונטיות הדרכה לגבי מאפייני הלקות וההתאמות הנדרשות כדי לשפר את הקליטה והתפקוד בתוך המסגרת הצבאית.
- **שותפים:** עמותת אפי - אספרגר ישראל, השירות לאדם עם האוטיזם במשרד הרווחה תוך שיתוף פעולה עם מרכז יצחק רבין, מדור מתנדבים ומערך בריאות הנפש בצה"ל.
- **אוכלוסיית היעד וקריטריונים:** נערים ונערות הנמצאים על הספקטרום האוטיסטי בטווח הגבוה/אספרגר / PDD-NOS; קיבלו אישור עקרוני לשרת כמתנדבים אך טרם שובצו לתפקידים ספציפיים; מוכרים ע"י שירות לטיפול באוכל עם אוטיזם וPDD במשרד הרווחה; בעלי יכולת תקשורתית ושפתית טובה; נמצאים לקראת סיום לימודיהם במערכת החינוך (לומדים בחינוך

רגיל/כיתת תקשורת; עצמאיים מבחינת נסיעות והתנהלות יומיומית; יכולת עמידה סבירה בלו"ז; ללא בעיות התנהגות שיכולות להפריע לתהליכים קבוצתיים; מודעים לקשייהם ומכירים את אבחנתם.

- **פרטי התקשרות:** מנהלת התכנית - מור אלון - 050-569-5559, moralon1@012.net.il

מגשימים חלום

- **תיאור התכנית:** תכנית "מגשימים חלום", הינה תכנית המיועדת לצעירים עם מוגבלות שכלית התפתחותית המעוניינים ויכולים לשרת בצה"ל ומשלבת מגורים בקהילה במסגרת מגורים (הוסטל) עם שירות צבאי. הצעירים המשתתפים בתכנית מתגוררים יחד במערך דיור בקהילה (הוסטל) ומשרתים יחד בבסיס העורף ובבסיס פלמחים. התכנית כוללת יציאה לגדנ"ע (טירונות) בת 4 ימים, במהלכם עוברים הצעירים מסלול מיוחד הכולל תרגילי שטח וסדנאות שונות. במהלך השירות מגיעים הצעירים בכל בוקר לבסיס בעזרת הסעה מטעם צה"ל, משתלבים כחלק מכוח האדם בבסיס ובסיום היום חוזרים למסגרת המגורים. לכל צעיר מותאם תפקיד בהתאם ליכולותיו וכישוריו, על פי תכנית אישית שנבנית עבורו במשותף, על ידי נציגי הצבא ומסגרת המגורים. במסגרת המגורים ישנו צוות הכולל אנשי מקצוע הדואגים לרווחתם וקידומם של הדיירים. בנוסף, מתקיימות במקום פעילויות פנאי והעשרה לטובת הדיירים.
- **שותפים:** התכנית פועלת ביוזמת [האגף לשירותי רווחה ושיקום](#) ו[האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית](#) במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ובשיתוף צה"ל.
- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** התכנית מיועדת לצעירים בגילאי 21-27 שנים, שקיבלו המלצה להשתתף בתכנית [מוועדת ההשמה](#). כמות המשתתפים בתכנית מוגבלת ונקבעת על ידי [האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית](#) במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.
- **פרטי התקשרות:** מנהל התכנית - אליאס בייסרמן - 054-2211658, mitgaisim@gmail.com

"מתנדבים לצה"ל" - מגדל-אור

- **תיאור התכנית:** תוכנית "מתנדבים לצה"ל" של מגדל אור מבקשת להגדיל את אחוז הצעירים עם לקות ראייה או עיוורון המתנדבים לצה"ל מקרב בוגרי התיכונים, תוך שיפור איכות ההשמה במגוון תפקידים במערך הצה"לי. התוכנית מבקשת לאתר צעירים עם עיוורון או לקות ראייה ולהדריך באמצעות רכז השמה ותעסוקה של מגדל אור, המתמחה בשיקום תעסוקתי מסוג זה. ליווי מתאים בשלב המיון, בשלב הגיוס ובשלב ההשמה יביא בהכרח להגדלת אחוז המתגייסים לצה"ל מקרב אוכלוסייה זו, יצמצם את אחוז הנשירה ויוביל לשירות איכותי וממצה מבחינה תעסוקתית, גם עבור המתנדב וגם עבור צה"ל.
- לכל צעיר/ה נבנית תכנית ליווי אישית, עוד לפני אישורו כמתנדב לצבא על מנת ללוות אותו בתהליך המיון ובבחירת המקצוע המתאים לו. בנוסף, ימשיכו הצעירים לקבל ליווי פרטני של אנשי מקצוע בהתמודדות עם האתגרים השונים בכל שלב ושלב.
- **שותפים:** השירות לעיוור במשרד הרווחה והשירותים החברתיים.
- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** תלמידי כיתות י"ב מכל הארץ, עם נכות רפואית מעל 40% בשל לקות ראייה או עיוורון, אשר יש להניח כי יקבלו פטור משירות צבאי על בסיס נכות זו.
- **פרטי התקשרות:** מנהלת התכנית - שני בן אריה - 077-7721324, shani@migdalar.org.il

רואים רחוק

- **תיאור התכנית:** תכנית רואים רחוק היא תכנית חדשנית המיועדת להכשיר בוגרים על הספקטרום האוטיסטי למקצועות נדרשים בצה"ל ובשוק האזרחי, בהם יש להם יתרון יחסי. התכנית מיועדת לבוגרים מתאימים המעוניינים לשרת בצה"ל כמתנדבים, במקצוע בו יביאו לידי ביטוי את חוזקותיהם. משתתפי התכנית עוברים קורס הכשרה של כ-3 חודשים בקריה האקדמית אונו הכולל למידה של המקצוע הצבאי לצד למידת מיומנויות של כישורי חיים, מיומנויות עבודה והכנה לשירות הצבאי. המקצועות הנלמדים כוללים: פענוח תצלומי אוויר, אבטחת איכות תוכנה (QA), טכנאות אופטיקה/אלקטרוניקה/נשק, מידענות ובידוק רכבות. בהמשך, המשתתפים מגיעים ליחידה לתקופת התנסות של כ-3-4 חודשים במתכונת אזרחית, על מנת שיוכלו להתנסות במסגרת העבודה, טרם גיוסם לצה"ל כמתנדבים. לאחר סיום תקופת ההתנסות, יכולים המשתתפים להתגייס לצה"ל כמתנדבים (בכפוף לאישור צה"ל). באופן זה הבוגרים יכולים לתרום מכישוריהם המיוחדים לצרכי צה"ל ולצבור ניסיון מקצועי.
- **שותפים:** משרד הרווחה והשירותים החברתיים - השירות לטיפול באדם עם אוטיזם, הקריה האקדמית אונו.

- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** יכולים להגיש מועמדות לתכנית מי שמאובחן על הספקטרום האוטיסטי (לרבות אספרגר ו PDD) **שמוכרים על ידי השירות לטיפול באוכלוסייה עם אוטיזם** ועומדים בקריטריונים הבאים: בגילאים 18-25, קיבלו **פטור משירות צבאי**, בעלי יכולת תקשורתית ושפתית, בעלי יכולת קריאה/כתיבה בעברית, עצמאיים בהתנהלותם (המשתתפים יתנהלו בקורס ובצבא באופן עצמאי וללא ליווי), בעלי מודעות לזמן ויכולת עמידה סבירה בלוי"ז.
- **פרטי התקשרות:** אתר: www.ono.ac.il/roim-rachok, מייל: rr@ono.ac.il.

שוויים במדים - אקים

- **מטרות התכנית:** יצירת מפגש חיובי בין אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית לבין כלל המשרתים בצה"ל; חשיפת מגזרים רחבים בחברה הישראלית לאנשים עם מוגבלות שכלית ותרומה לשינוי עמדות; הזדמנות לשירות צבאי באופן נורמטיבי שיתרום לביטחון העצמי וליכולתו של האדם ומשפחתו להתגאות בהיותו חלק מהחברה.
- **שותפים:** צה"ל, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ועמותת אקים.
- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** צעירים עם מוגבלות שכלית התפתחותית שוועדת האבחון המליצה על שירות צבאי ועונה על הקריטריונים: גיל 21-27, בעל יכולת תפקודית עצמאית, בעל יכולת מילולית פונקציונאלית, בעל יכולת להתניידות באמצעות תחבורה ציבורית, בעל יכולת למידה של כללי התנהגות מחייבים וציות לפקודות.
- **פרטי התקשרות:** מנהלת התכנית - ענת אדטו - 052-3862734, anat@akim.org.il.

שערים לגיוס - הכוונה לשירות צבאי מיטבי

- **תיאור התכנית:** מטרת השירות הינה לסייע בייצוג הערכה והכוונה למתגייסים וחיילים הנתקלים בבעיות על רקע קשיים הסתגולתיים, נפשיים או משפטיים, זאת במהלך המיון לצבא בלשכת הגיוס או במהלך השירות עצמו. מתרכזים ב-3 מוקדים עיקריים: **טיפול רגשי ואימון תפקודי כהכנה לשירות הצבאי, ייצוג וייצוג משפטי, אבחון והערכה מקצועית והמלצות למתמודדים עם בעיות בתחומים רגשיים.**
- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** כלל סוגי המוגבלויות; גיל 16 ומעלה.
- **פרטי התקשרות:** hagit@shearim.biz; 1-700-505-305; אתר אינטרנט - www.shearim.biz.

שירות לאומי-אזרחי

האגודה להתנדבות - שירות לאומי (ע"ר)

- **תיאור התכנית:** באגודה להתנדבות - שירות לאומי, משלבים נערים ונערות אשר קיבלו פטור מצה"ל עקב סיבות שונות בשירות לאומי. המתנדבים זכאים לכל הזכויות עפ"י תקנות המדינה. קיים ליווי של רכזת ועו"סיות וניתנת העצמה אישית למתנדבים. כל המתנדבים זכאים לדמי כיס ונסיעות למקום השירות.
- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** גיל 17-24. נכות פיזית, ליקויי ראייה, ליקויי שמיעה, ליקויי שפה, ליקויי למידה, הפרעת קשב וריכוז, ADHD, מחלות כרוניות, מערכתיות, הפרעות רגשיות.
- **פרטי התקשרות:** טלפון: 02-6521140. מייל: sherut@sherut-leumi.co.il. אתר אינטרנט: <http://www.sherut-leumi.co.il>.

מכינת כנפיים - עמותת כיוונים

- **תיאור התכנית:** מסגרת קבוצתית רבת עוצמה המלווה את חניכיה, צעירים עם צרכים מיוחדים, בתהליך של יציאה מבית ההורים למגורים עצמאיים בקהילה, בהשתלבות בשירות לאומי נורמטיבי ובהשתלבות בלימודים במכללה.
- משך התכנית - שנתיים. מיקום התוכנית - שנה ראשונה במושב בוסתן הגליל על חוף הים בין עכו לנהריה. שנה שנייה בדירות משולבות בקהילה בנהריה.

מבנה התכנית:

- שירות לאומי או צבאי פורמאלי מותאם על כל הזכויות והחובות.
- תוכנית כישורי חיים במסגרת חיים קבוצתית (קומונה).
- תוכנית לימודים מותאמת לקראת זהות מקצועית.
- **שותפים:** משרדים ממשלתיים, ביטוח לאומי - האגף לפיתוח שירותים, אשלים - הגוינט, עמותת כיוונים (סניף צפון - נהרייה), עמותת גוונים (סניף דרום - שדרות).
- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** צעירים בגילאי 18-30 עם נכויות מוטוריות או חושיות, בוגרי מערכת החינוך הפורמאלי אשר מחפשים תוכנית המשך לאחר סיום הלימודים. בעלת יכולות עצמאות גבוהות יחסית, בעלת יכולות קוגניטיביות תקינות, בעלת כישורים חברתיים, בעלת מוטיבציה.
- **פרטי התקשרות:** מנהל התכנית - אלי רצ'בסקי - 0528622148, eli@kvn.org.il.

מקום לכולם - קידום שילוב בקהילה (ע"ר)

- **תיאור התכנית:** עמותת מקום לכולם – קידום שילוב בקהילה (ע"ר) פועלת לקדם חברה שבה אנשים עם מוגבלויות יהיו שותפים מלאים במרקם החיים ויכולו לממש את הזכויות והיכולות שלהם בדרך שבה יבחרו. העמותה מפעילה את התכנית שירות אזורי לצעירים עם מוגבלויות ומאפשרת להם לתרום לחברה בנושא שקרוב לליבם. הצעירים עוברים הכשרה להדרכה והנחיה ומעבירים תכניות חינוכיות במסגרות השירות האזורי שלהם בנושא נגישות חברתית לאנשים עם מוגבלויות.
- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** כלל הלקויות. גיל 18-22.
- **פרטי התקשרות:** טלפון: 050-7374432. מייל: nechama@mlekulam.org.il. אתר אינטרנט: <http://www.mlekulam.org.il>.

תכנית 'מעטפת משלבים' - שירות לאומי-אזורי לצעירים עם מוגבלויות

- **תיאור התכנית:**
 - תקן השירות הלאומי ניתן לצעיר/ה ולא למקומות השירות ומאפשר בחירה מדויקת של מקום ההתנדבות.
 - לכל צעיר/ה מותאם מערך ליווי מתאים.
 - מקום השירות נבחר על ידי הצעיר/ה בהתאם - לחלומות, שאיפות, יכולות ולצרכים בשטח.
 - משך התוכנית: שנה או שנתיים. מינימום 12 חודשים לקבלת זכויות חיילים משוחררים.
 - מיקום גיאוגרפי: התוכנית פועלת ברחבי הארץ: מקרית שמונה ועד דימונה.
 - העבודה במשך 5 ימים בשבוע, בהיקף של 30-40 שעות שבועיות. העבודה במקומות ציבוריים לתועלת הקהילה, כגון: מוסדות חינוך, בתי חולים, משרדי ממשלה, עמותות, מתנסים ורשויות מקומיות ועוד. מגוון סוגי העבודה: עבודה חינוכית, עבודה משרדית, עבודה חקלאית, עבודה עם קהל, עבודה עם קשישים, שליחויות, עבודה טכנית, תחזוקה, עבודה עם בעלי-חיים ועוד.
 - סיפורי הצלחה: בוגרי התוכנית יוצאים לחיים עצמאיים יותר לאחר שרכשו בשנת השירות כשורים שונים לניהול חייהם ומשתלבים בשוק העבודה הן באופן עצמאי והן בתמיכת גורמי שיקום.
 - סגל התוכנית: צוות התוכנית כולל מנהלות על-פי איזורים גיאוגרפיים של התוכנית ו-24 רכזות בפריסה ארצית. צוות התוכנית הינו צוות מקצועי ומיומן המקבל הכשרה אינטנסיבית במהלך העבודה.
- **שותפים:** עמותת 'גוונים' ועמותות השירות הלאומי ('בת-עמי', 'שלומית' ו'עמינדב') מובילה את תהליך לשינוי החברתי ואת תהליך הפיתוח ברמה הארצית ביחד עם השותפים השונים: המנהלת לשירות לאומי-אזורי, קרן ההזדמנות, משרד הרווחה, משרד הבריאות, משרד החינוך.
- **אוכלוסיית יעד וקריטריונים:** צעירים בגילאי 18-23, בוגרי החינוך הרגיל או החינוך המיוחד, בעלי פטור משירות צבאי. עם מוגבלויות פיזיות / חושיות / תקשורתיות / שכלית-התפתחותית / נפשית. בעלי יכולת עבודה עצמאית (במקום מוגן), יכולת עבודה של לפחות 30 ש"ש בשבוע.
- **פרטי התקשרות:** מנהלת התכנית - דבורי מרגלית - 054-3521033, dvory.gvanim@gmail.com.